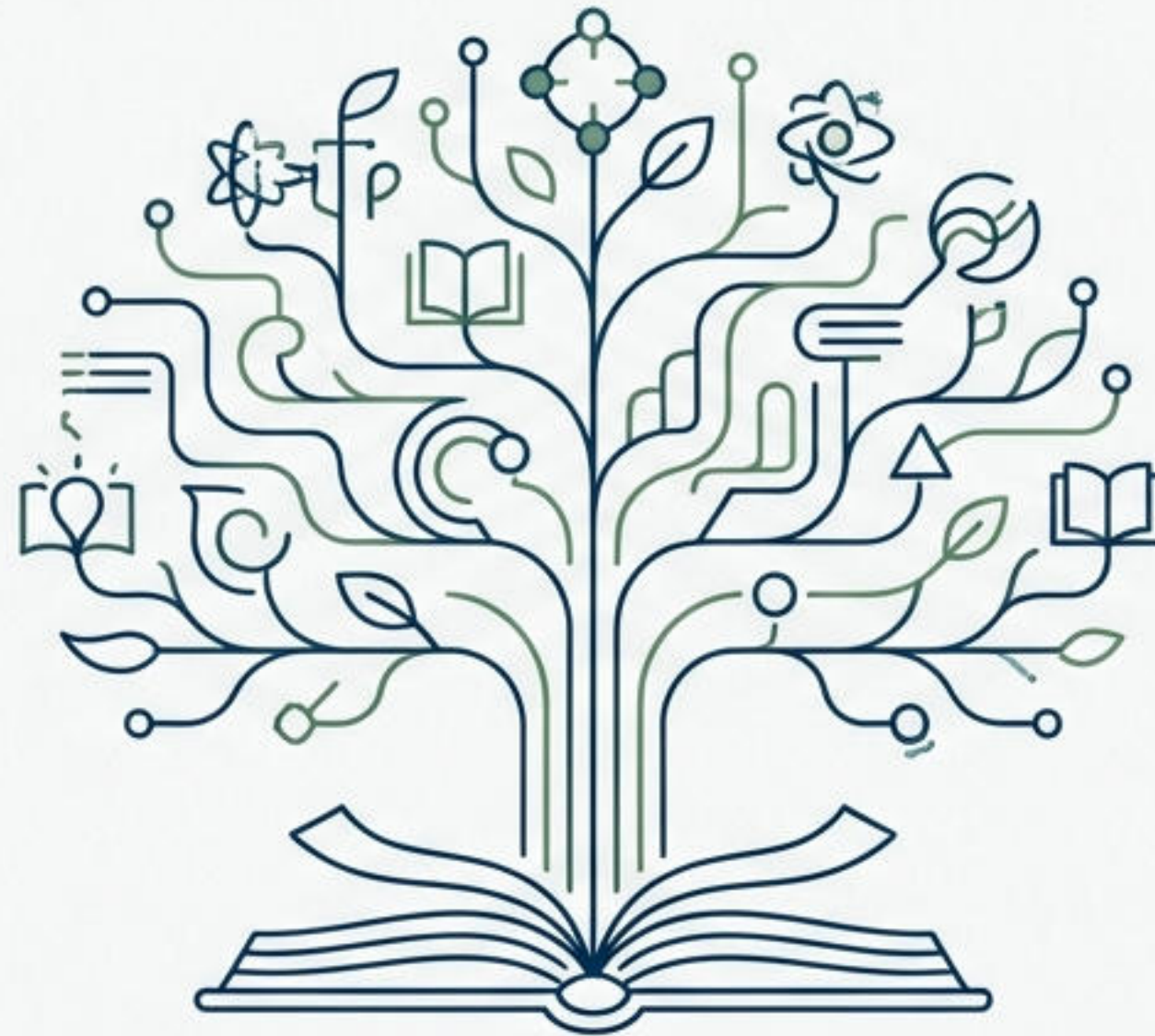

Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

Οδηγός Μελέτης & Εξετάσεων

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΥΛΗΣ & ΚΥΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΣΗΣ

Οργάνωση (Structure)

Προβλέπει τον τρόπο ενεργοποίησης, τη θέση και την αποστολή των συντελεστών. Στηρίζεται στον αντικειμενικό σκοπό.

Διοίκηση (Action)

Ενεργοποιεί το οργανωτικό σχήμα και δραστηριοποιεί τους συντελεστές με στόχο την αποτελεσματικότητα.

← Η μία προϋποθέτει την ύπαρξη της άλλης →

Τρεις Προσεγγίσεις (Three Approaches)

Δικαιική & Νομολογιακή

Ερμηνεία δομών βάσει νομικών κειμένων/θεσμών

Διαχειρισιολογική

Εφαρμογή τεχνικών για ορθολογική οργάνωση και αποτελεσματικότητα

Κοινωνιολογική

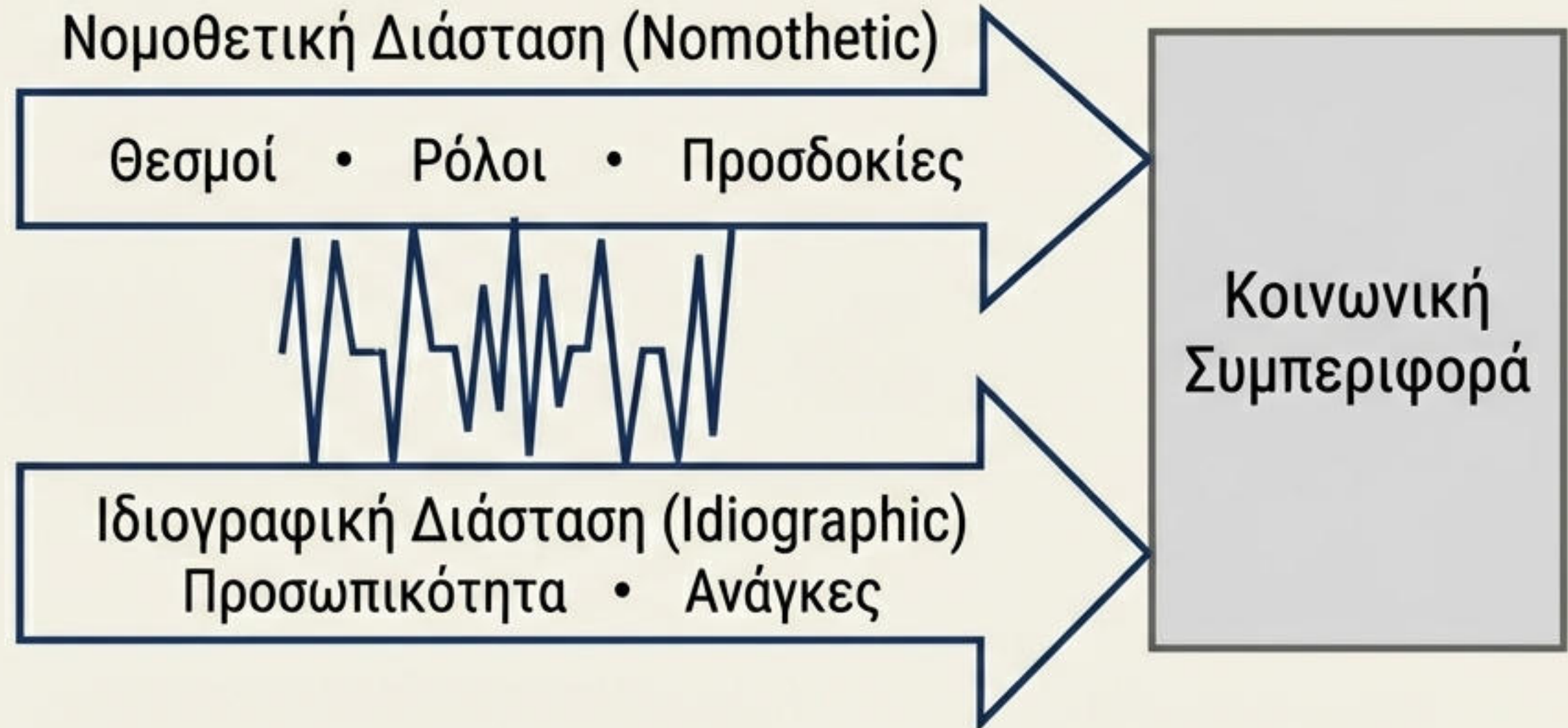
Ερμηνεία του διοικητικού φαινομένου στην ολότητά του

Το Σχολείο ως Οργανισμός & Κοινωνικό Σύστημα

Τα 5 Συνθετικά Στοιχεία

1. **Ανθρώπινος Παράγοντας**
(Εκπαιδευτικοί, μαθητές, γονείς)
2. **Κοινοί Σκοποί**
(Γνώση, δεξιότητες)
3. **Οργανωτική Δομή**
(Ιεραρχία, ρόλοι)
4. **Σύστημα Εξουσίας**
(Διευθυντές, Σύμβουλοι)
5. **Τρόπος Επικοινωνίας**
(Εσωτερική/Εξωτερική)

Μοντέλο Getzels & Guba (1957)

Ο Εκπαιδευτικός: Ενδυνάμωση & Εκπαίδευση

Ενδυνάμωση (Empowerment)

A. Εσωτερική

- Νόμοι & Εγκύκλιοι
- Τυπική οργάνωση
- Ανεπίσημες ομάδες

B. Εξωτερική

- Ανοικτό σύστημα (αλληλεπίδραση)
- Σύλλογοι γονέων & Τοπική αυτοδιοίκηση
- Πνεύμα κοινότητας & Κοινωνικές αξίες

Μέθοδοι Εκπαίδευσης (Training Methods)

A. Εντός Εργασίας (On-the-job)

- Coaching & Mentoring
- Εναλλαγή θέσεων
- Συμμετοχή σε επιτροπές

B. Εκτός Εργασίας (Off-the-job)

- Σεμινάρια
- Μελέτες περιπτώσεων (Case studies)
- Παιχνίδια ρόλων & Προσομοιώσεις

Ο Οργανισμός που Μαθαίνει

Ορισμός: Ένας οργανισμός που διευκολύνει τη μάθηση όλων των μελών και μεταβάλλει διαρκώς τον εαυτό του.

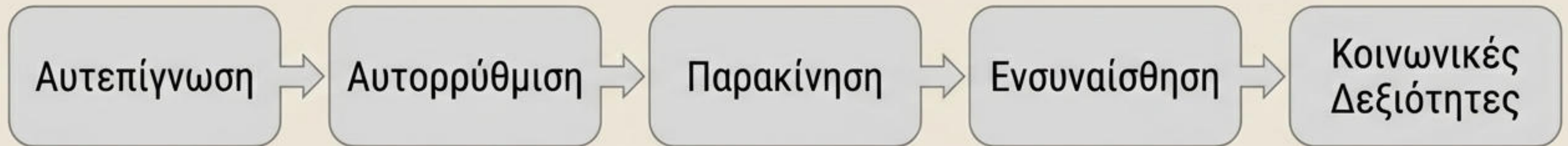

Εμπόδια (Barriers)

Γραφειοκρατία • Ανταγωνισμός • Κουλτούρα • Αντίσταση στην αλλαγή

Συναισθηματική Νοημοσύνη & Στυλ Ηγεσίας

Μοντέλο Goleman

Τύποι Ηγεσίας & Κλίμα

Αρνητικό Κλίμα

- Καταπιεστικός (Υπακοή)
- Καθοδηγητής (Ασφυξία)

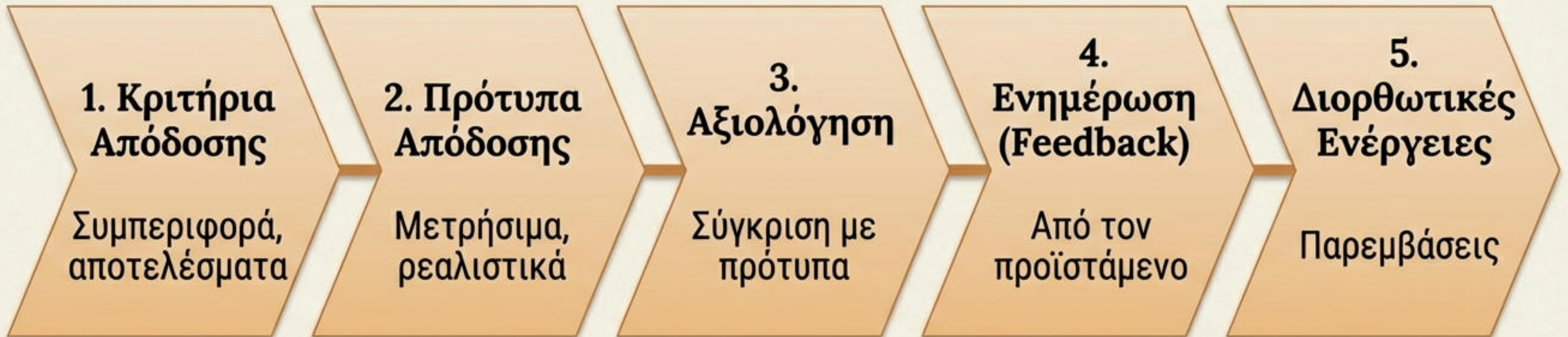
Θετικό Κλίμα

- Οραματιστής (Κινητοποιεί)
- Ανθρωπιστής (Δεσμοί)
- Δημοκράτης (Συναίνεση)
- Σύμβουλος (Ανάπτυξη)

Διαδικασία Αξιολόγησης Απόδοσης

Προϋποθέσεις (Pre-conditions)

Κουλτούρα αποδοχής • Εργασιακή δικαιοσύνη • Αντικειμενικότητα

Εκπαιδευτική Αξιολόγηση: Ορισμός & Είδη

Ορισμός: Συστηματική διαδικασία εκτίμησης με βάση προκαθορισμένα κριτήρια.
Σκοπός: Βελτίωση, Λογοδότηση, Ανάπτυξη.

Ως προς το Εύρος

- Συνολική
- Μερική

Ως προς τον Φορέα

- Εσωτερική
(Αυτοαξιολόγηση)
- Εξωτερική
(Επιθεωρητές)

Ως προς τον Χρόνο/Στόχο

- Προκαταρτική (Πριν)
- **Διαμορφωτική** (Κατά τη διάρκεια - Βελτίωση)
- **Απολογιστική** (Τέλος - Κρίση)

Μοντέλα & Πλαίσια Αξιολόγησης

Παγκόσμια Μοντέλα

- **Κεντρικού Ελέγχου**
(π.χ. Αγγλία)
- **Υποστηρικτικό**
(Πλησίον του σχολείου)
- **Βάσει του Σχολείου**
(School-based, π.χ. Φινλανδία)

Πλαίσιο Charlotte Danielson

1. Προγραμματισμός & Προετοιμασία
2. Περιβάλλον Τάξης
3. Διδασκαλία
4. Επαγγελματικά Καθήκοντα

Η Διαμάχη (Debate)

- **Υπέρμαχοι:**
Αποτελεσματικότητα, κίνητρα.
- **Πολέμιοι:**
Ανακρίβεια, ανταγωνισμός, φόβος.

Μοντέλα Διοίκησης Αλλαγής

Kurt Lewin (3 Στάδια)

Αποπαγιοποίηση
(Unfreezing)

Μετακίνηση
(Changing)

Επαναπαγιοποίηση
(Refreezing)

General Electric (7 Βήματα)

Ηγέτης → Ανάγκη → Όραμα → Δέσμευση → Υλοποίηση → Έλεγχος → Συστήματα

Michael Fullan (3 Φάσεις)

Εισαγωγή → Εφαρμογή → Εσωτερίκευση (Κουλτούρα)

Αντίσταση στην Αλλαγή & Στρατηγικές Αντιμετώπισης

1. Διευκόλυνση & Στήριξη

Επιμόρφωση,
καθοδήγηση,
εξασφάλιση υλικών.

2. Διαπραγμάτευση

Ευελιξία, παροχή
κινήτρων, συμφωνία.

3. Κατάλληλη Διαχείριση

Εμπλοκή όλων στον
σχεδιασμό, συνεχής
πληροφόρηση.

Θεωρίες Παρακίνησης Ι: Περιεχομένου

Frederick Herzberg: Θεωρία Δύο Παραγόντων

David McClelland: Θεωρία των Αναγκών

Θεωρίες Παρακίνησης II: Διαδικασίας

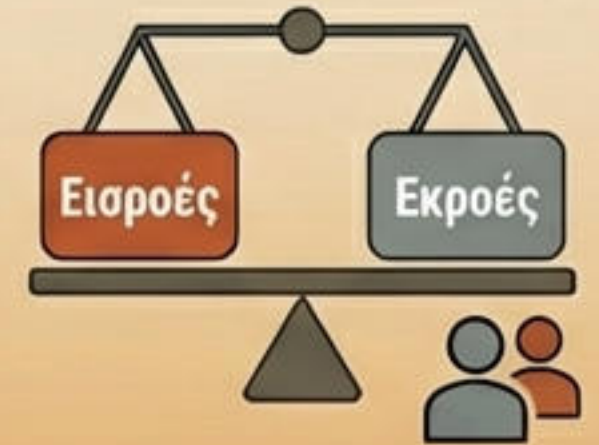
Douglas McGregor

- **Θεωρία Χ:** Ο άνθρωπος αποφεύγει την εργασία -> Ανάγκη ελέγχου.
- **Θεωρία Ψ:** Η εργασία είναι φυσική -> Αυτοέλεγχος/Δημιουργικότητα.

J.S. Adams (Equity)

- Σύγκριση Εισροών/Εκροών με άλλους.
- Αίσθημα αδικίας = Μείωση απόδοσης.

Victor Vroom (Expectancy)

Παρακίνηση = Προσδοκία × Συντελεστικότητα × Σθένος

Αν ένας παράγοντας είναι μηδέν, η παρακίνηση είναι μηδέν.

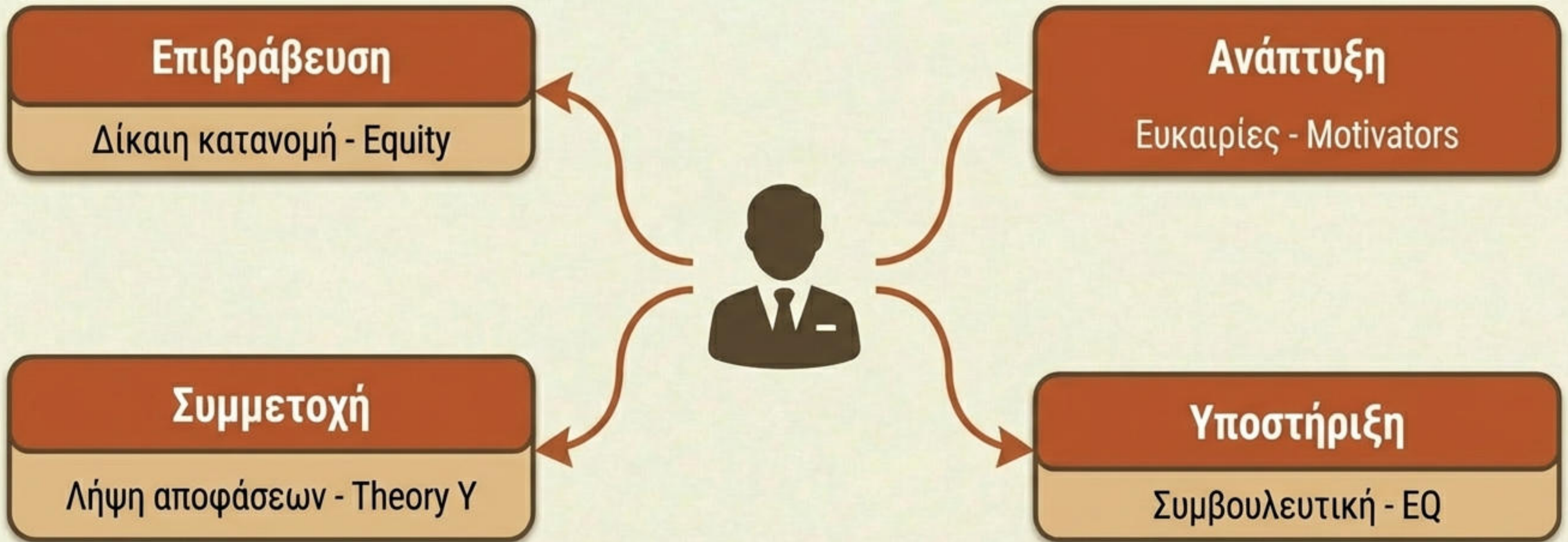

Locke & Latham (Goal Setting)

- **S.M.A.R.T. Goals:**
Specific, Measurable, Achievable, Realistic, Time-specific.

Ο Ρόλος της Ηγεσίας στην Παρακίνηση

Καθήκον του Ηγέτη: Όραμα • Προσωπικό Παράδειγμα • Θετικό Κλίμα

Σύνοψη & Ερωτήσεις Κρίσεως

- ☐ Ποια η διαφορά μεταξύ 'Νομοθετικής' και 'Ιδιογραφικής' διάστασης (Getzels & Guba);
- ☐ Αναφέρετε τις 5 αρχές του Senge για τον Οργανισμό που Μαθαίνει.
- ☐ Συγκρίνετε τη Διαμορφωτική με την Απολογιστική αξιολόγηση.
- ☐ Ποια είναι τα 3 στάδια αλλαγής κατά Lewin;
- ☐ Εξηγήστε τη διαφορά μεταξύ 'Παραγόντων Υγιεινής' και 'Κινήτρων' (Herzberg).
- ☐ Πώς συνδέεται η Θεωρία Χ/Ψ με το στυλ ηγεσίας;

Καλή Επιτυχία!